

Šestnajsta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Praga (Češka), 26.–30. julij 2018

Rešitve nalog individualnega tekmovanja

Naloga št. 1.

$$\text{beseda} = \overbrace{\left\{ \begin{array}{c} \circ\circ \\ \circ\bullet \\ \bullet \end{array} \right\}}^{0 \text{ ali večkrat}} \left\{ \begin{array}{c} \downarrow \\ \circ\circ \\ \circ\bullet \\ \bullet \end{array} \right\} [o], \quad \begin{array}{l} \circ = (C)V \\ \bullet = \begin{cases} (C)V: & C, C' sta soglasnika \\ (C)VC' & V je samoglasnik \\ (C)V:C' \end{cases} \end{array}$$

[ifá]	pes	[ifó.ci]	psiček
[nâ:..nakí]	stvari	[sâ: ..... sák.wa]	goska
[ak .. topá]	most	[hok .... takí]	ženske
[wana.yítá]	zvezati	[awa .... nayí.ta]	privézati
[isis .. kitó.ci]	kozarček	[a:.tami.homá]	pokrov avtomobila, havba
[honan.tá:.ki]	moški (mn.)	[ili . toh . takí.ta]	prekrižati noge

Naloga št. 2.

Stavki imajo naslednjo zgradbo:

$$\frac{S}{S \left\{ \begin{array}{ll} -b\theta & (S = 1. \text{ os. ed., 2. os. ed.}) \\ k\theta m\theta & (S = 3. \text{ os. ed., množina}) \end{array} \right.} \xrightarrow{-} O \left\{ \begin{array}{l} V \times ne, \\ \end{array} \right.$$

S: osebek, O: predmet, V: povedek,

X:	1. os. > 2. os. > 3. os.	preteklik	sedanjik	+ {	1. os. ed. ∈ {S, O} : -v
	S → (O)	t—?	k-	1. os. mn. ∈ {S, O} : -i	1. os. mn. ∈ {S, O} : -i
	O ← S	t ^h -	r-	1. os. ∉ {S, O} :	2. os. ed. ∈ {S, O} : -u 2. os. mn. ∈ {S, O} : -an

- (a) 1. nř ȝip ku ne — Ali spis?
- 2. ati kəmə nirum lapkhi t̄hi ne — Ali nas je videl?
- 3. tarum kəmə nu?rum c̄ham ran ne — Ali vas poznajo?
- 4. nirum kəmə tarum lan ki ne — Ali jih tepemo?
- 5. nirum kəmə nř c̄ham ti? ne — Ali smo te poznali?
- 6. nirum ka ti? ne — Ali smo šli?
- (b) 7. Ali sem te tepel? — nabə nř lan t̄x? ne
- 8. Ali so me videli? — tarum kəmə ȝa lapkhi t̄hȝ ne
- 9. Ali te pozna? — ati kəmə nř c̄ham ru ne
- 10. Ali spite? — nu?rum ȝip kan ne

Naloga št. 3.

- 1. os. ed.:

- če beseda vsebuje vsaj en nezveneč soglasnik, potem prvi izmed njih postane nosnik+zveneč ($\langle \mathbf{p} \rightarrow \mathbf{mb}, \mathbf{t} \rightarrow \mathbf{nd}, \mathbf{h} \rightarrow \mathbf{nz}, \mathbf{x} \rightarrow \mathbf{nj}, \mathbf{k} \rightarrow \mathbf{ng} \rangle$)
- v ostalih primerih se cela beseda izgovori nosno (-m)

- 2. os. ed.:

- če se beseda začne s samoglasnikom, različnim od i (í, î): y-
- v ostalih primerih se prvi samoglasnik, različen od i (í, î), spremeni po naslednjih pravilih:

- * a → e, á → é, â → eâ;
- * o → e, ó → é, ô → eô;
- * ú → iû;
- * e → i, é → í, ê → î (enako se zgodi v zlogih, ki takoj sledijo).

(a)	1. os. ed.	2. os. ed.	1. os. ed.	2. os. ed.
	<i>mbîho</i>	¹ pîhe	<i>iti</i>	<i>noínjoa</i>
	² mbêyo	<i>pîyo</i>	<i>žival</i>	⁸ neíxoa
	<i>yênom</i>	³ yîno	<i>žena</i>	⁹ venéxo
	⁴ ênom	<i>yêno</i>	<i>mati</i>	¹⁰ mémitti
	<i>ngásaxo</i>	⁵ késaxo	<i>čutiti mraz</i>	¹¹ íhikexovoku
	<i>njérere</i>	⁶ xírirí	<i>stran, stranica</i>	<i>stari oče</i>
	<i>ndôko</i>	⁷ teôko	<i>zatilje</i>	¹² ônju
				<i>yôxu</i>
				¹³ nêwom
				<i>nîwo</i>
				¹⁴ yáharana
				<i>motika</i>

(b) 1. 2. os. ed.: v portugalskih izposojenkah á → eá; v neprevzetih besedah á → é, â → eâ.

2. lándana, ngápana.

Naloga št. 4.

ednina	množina	
-b	-(a)bys	bø-bys ‘betelovi orehi’, juhuru-bys ‘jajca’
-h	-(a)ruh	ara-ruh ‘sladkorni trsi’
-g	-(a)gas	bai-gas ‘listi lubja (palme sago)’
-t	-(o)gu	nyba-t ‘4’

$$\left(\begin{array}{ll} \boxed{\text{anowip}} & 6 \\ \text{wiwis} & 2 \times 6 = 12 \\ \boxed{\text{araman}} & 4 \times 6 = 24 \end{array} \right) + \left(\begin{array}{ll} \text{atu-} & 1 \\ \text{bi-} & 2 \\ 2 + 1_{\text{ed.}} & 3 \\ 2 + 1_{\text{mn.}} + 1_{\text{ed.}} & 4 \\ 2 + 1_{\text{mn.}} + 2 & 5 \end{array} \right) \times \left\{ \begin{array}{l} \text{baig(as)} \\ \text{bøb(ys)} \\ (\text{nybat}) 4 + \left\{ \begin{array}{ll} \text{atu-} & 1 \\ \text{bi-} & 2 \\ 2 + 1_{\text{ed.}} & 3 \end{array} \right\} \times \left\{ \begin{array}{l} \text{ara(ru)h} \\ \text{juhurub(ys)} \end{array} \right\} \end{array} \right\}$$

- (a) (6, 9, 11): 4 = **nybat**, 8 = **biogu nybat**, $k \times 4$ ($3 \leq k$) = **k-t/gu nybat**.
- (b) 12. **biabys atub bøbys** — 3 betelovi orehi
 13. **atub juhurub** — 1 jajce
 14. **nybat atuh araruh** — 5 sladkornih trsov
 15. **biagas atugas biagas baigas** — 5 listov lubja (palme sago)
 16. **wiwiis baigas** — 12 listov lubja (palme sago)
- (c) 17. 4 betelovi orehi — **biabys atubys atub bøbys**
 18. 11 jajc — **biogu nybat biabys atub juhurubys**
 19. 20 jajc — **biogu atugu biogu juhurubys**
 20. 25 listov lubja (palme sago) — **araman atug baigas**

Naloga št. 5.

Yefre me N: ‘Moje ime je N’

ne ...: ‘in ...’

Yefre me R N: ‘Moj(a) R se imenuje N’

-nom: množina

Besede za sorodnike moškega:

ena ‘mati; teta (materina sestra, ujna)’

agya ‘oče; stric (očetov brat)’

nua ‘brat/sestra; sin/hči očetovega brata; sin/hči materine sestre’

ba ‘sin/hči; bratov(a) sin/hči’

sewaa ‘teta (očetova sestra)’

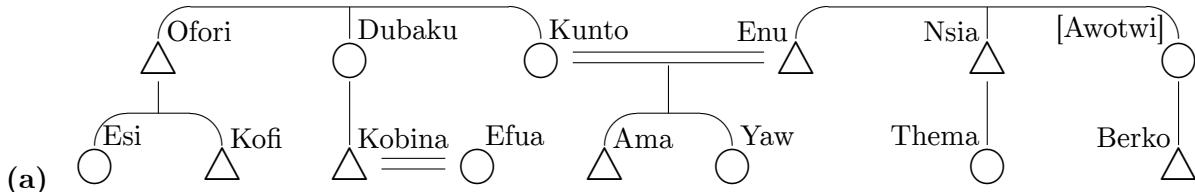
sewaaba ‘sin/hči očetove sestre’

wøfa ‘stric (materin brat, ujec)’

wøfaba ‘sin/hči materinega brata’

wøfaase ‘sestrin(a) sin/hči’

yere ‘žena’

- (a)
- (b)
1. **Yefre me Yaw.** **Yefre me enanom Dubaku ne Kunto.** **Yefre me agyanom Nsia ne Enu.** **Yefre me nuanom Thema ne Ama ne Kobina.** **Yefre me sewaa Awotwi.** **Yefre me wøfa Ofori.** **Yefre me wøfabanom Esi ne Kofi.** **Yefre me sewaaba Berko.**
  2. **Yefre me Ofori.** **Yefre me banom Kofi ne Esi.** **Yefre me wøfaasenom Yaw ne Ama ne Kobina.** **Yefre me nuanom Kunto ne Dubako.**